

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS
TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyed-
évre 1 frt. Papok, tanítók és községi előjáróknak egész évre
1 frt, a tanító-egylet tagjainak, községi és körjeizőknek 2 frt
50 kr. — Egy példány ára 8 kr.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvasó szerkesztő és kiadó-tulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr
magánhirdetések □ cm-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 kr-ért
közöltenek. — Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyilt-tér sora 50 kr
Hirdetés és nyilt-tér díja előre fizetendő.

Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetés iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L

könyvnyomdája és könyvkötészet (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adnak vissza.

Az öreg vármegye.

Aktagyártásra kárhóztatott vármegyei tisztviselőink bajait élénken tárgyalja az a gondos, rendkívül széles-körü áttekintéssel és ügyszere-tettel összeállított közigazgatási évi jelentés, melyet Lázár Ádám gróf főjegyzőnk a múlt évről szerkesztett, s mely az e hó 9-iki ülésből fel is lett terjesztve.

A miniszterelnökség ügyköréhez tartozó bevezető részt szóról-szóra közöljük:

Mielőtt bizottságunk egyes törvényeknek a gyakorlati életben tapasztalt hiányaira rámutatna s azoknak megfelelő pótlását tiszteletteljesen javaslatba hozná, nem térhet ki az elől, hogy mint a közigazgatás összesített ügymenetének kiváló emporiuma ne említse fel azt, miszerint közigazgatási szervezetünk a mai fejlődött jogélet és követelmények mellett többé nem olyan, mely a hozzája fűzött és napról-napra fokozódó kívánalmaknak azon mértékben feleljen meg, melyet maga az állam érdeke megkíván.

Ennek főokát nem az alkalmazásban levő tisztviselőkben találjuk fel, hanem abban a traditio-ban, mely a régi vármegyei életből hagyományyszerűleg vonul át a mai vármegyébe is, midőn minden egyes törvényhatóságnak princípiuma az volt s az ma is, hogy a megürülhető hivatali állások betöltésénél első sorban saját szülőttjét kívánja alkalmazni még az esetben is, ha idegen pályázó jobb és erősebb készséggel jelentkezik, elmondhatjuk bátran, hogy ez az általános szabály s egy-egy eset az alól csak kivételképen fordul elő; ennek oka pedig a külön állás, az elszigeteltség.

És van-e csodálni való ezen, midőn e mellett az egy vármegye keretén belül 6 éves mandátumú bírói tisztviselő — a kivételes eseteket leszámítva — sokszor megöregszik egy aljegyzői vagy főszolgabírói állásban, míg vele hasonló korú és képzettségű államtisztviselő rendszerint kir. törvényszéki bírói, akárhányszor

táblabírói s nem ritkán curiai bírói rang- és nyugdíj-illetménynyel vonul a jól megérdemelt nyugalomba s ezen felül a különböző állomás helyeken való szolgálattal módja és alkalmá volt az önművelődésre, de kivált gyermekei nevelését és kiképzését a mai kor követelményeinek megfelelően eszközölhetette, — ezzel szemben a járási tisztviselő, nem ritkán a központi is egy-egy kisebb városban, legtöbbször faluhelyen lakik — mint állomása székhelyén s a minden napi munkában elfáradtan, valóban csak a testnek szerzi meg a szükséges új erőt — míg szellemi tőkét gyarapítani s ezzel munkakedvét és tudását fejleszteni alig-alig áll módjában.

Csoda-e, ha ilyen viszonyok mellett nem szívesen lépik a jogvégzett fiatalság az előregedett közigazgatási pályára? — csoda-e, különösen azon indoknál fogva, mert a közigazgatási tisztviselők fizetés és lakbér tekintetében messze elmaradnak a velök hasonrangú állami hivatalnokok mögött? s a mi legfőbb, a tisztességgel eltöltött hosszú szolgálati évek után is ki van téve annak a nyugalomba vonuló tisztviselő, miszerint a csekély nyugdíj-alappal rendelkező vármegye nem fogja a jogosan megillető ellátási összegben részesíteni, azon egyszerű okból, mert az alap jövedelmeinek kimerítése esetén, nincs semmi segélyforrása a további nyugdíjazásokra, — hanem a szerfölött méltánytalan aránylagos levonást kell alkalmazásba vennie, hogy mindenkinek juttasson egy-egy falatot az éhen-halás ellen; — ezzel szemben az állami tisztviselő minden körülmények között biztosítva van, mert szerzett jogait teljes mértékben élvezheti.

Ezek után — bár kissé hozsadalmas előterjesztésünk — szabadjon röviden még a kör- és községi jegyzőkre is kitérni, kik a közigazgatás mai szervezetében azon retortát képezik, melyen az állam-élet rendelkező nyilvánulásai minden eselben keresztül futnak.

Javadalmi zásuk a törzsfizetést véve, — mert egyéb jövedelmük csak esetleges — itt nálunk Erdélyben kevés kivétellel 400 forint fizetés,

20—100 frt lakbér, 10—60 frt irodai átalány, e mellett ma legtöbbször állami anyakönyvvezetők, mely munkakör a munitális részletekre is kiterjedőleg igen sok idejüket lekötő s így érintkezésük a néppel majdnem egészen a hivatalos ténykedésre van korlátozva s annak egyéb ügyét baját alig van alkalmuk kitudni s így módjukban nem állhat, hogy intelligentiájuknak egész súlyát dobják a mérlegbe akkor, midőn a ma már hydraképen jelentkező szocialisticus törekvések azt feltétlenül megkivánják, hogy épen ők pontos órálló legyenek a népnek s rajtok és általok törjenek meg azon téveszmék, melyeknek meggyökerezésével kiszámíthatlanok a következmények végeredményükben, de mindenesetre az állami jogrend egyidőre alaposan meg lehet zavarva.

Nem mondjuk ezzel korántsem azt, hogy talán itt nálunk valamely különös jelenségekkel találkozunk volna, — de magunk is előre óvakodunk s bizonyos aggodalommal tekintünk ezen áramlat elébe, mert hisz jól tudjuk, hogy a féktelenség legtermékenyebb talajra épen ott található, hol az értelmi erő nem elég nagy a nyers erőnek a megfékezésére s így a nagy tömeg csak eszköz ugyan a lelketlen izgatók kezében, de az áldozat mindenesetre a jogrend, a tulajdon szentsége s a személyi biztonság.

Ezek Kegyelmes Urunk azon nyomós okok, melyek a törvényhozás első és főgondját kell képezzék s melyhez a legbiztosabban vezető utnak egyedül a közigazgatás államosítását jelölhetjük ki, mert ezzel természetesen a hivatali alkalmazottak megélhetési gondjai nagyban meglesznek könnyítve s figyelmük és tevékenységük fokozottabb mértékben irányulhat a ma már nagyon is actualissá vált baj legyőzésére es helyenként annak megelőzésére.

Mik legyenek a vezéreszmék e kérdés rendezésénél, azt a magas kormány és törvényhozás bölcsessége bizonyára megtalálja — mi csak azt hangsúlyozzuk egész tisztelettel, hogy: »periculum in mora.«

TÁRCZA.

Márczius 15.

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Irtá: Nosz Gusztáv

és a helybeli dalegylet által rendezett nemzeti ünnepélyen felolvasta 1898. márcz. 15-én.

Az eposzköltő phantasiájának magasztos szárnyalásával kellene birnom most ez ünnepélyes perozben, midőn félszázados évfordulód alkalmából a te apoteozisodat kívánom zengeni, szentséges imádozt hazám alkotmányos ujjá születésének, a nemzet lelkébe vésett napja: Márczius Idusa! Megilicsült szellemei a nagy alkotóknak, szellemei a halhatatlanság koszorújával ékeskedő félisteneknek lebegnek előttem és ihletik lelkem szózatra gyenge erőtlén ajkam; lebegni érzem fejünk felett Magyarország geniuszát, a mint büszke szárnyosattogással diadalmasan hirdeti állami létünk souverénitását ujjabb és ujjabb ezer évre jogosító evangéliumát. Előttem rajzanak a félszázaddal kezdődött dicsőséges napok eseményei. És az események szereplői közül felém tündököl eme napoknak énekes apostola, a magyar Tyrteus: Petőfi, ki titkon kiséri hona lépteit s mindegyre hiven, nem mint az árny az utazót, csak jó időben.

Hallom ébresztő szózatát: »Meddig alszol még hazám?« látom a tömeget, a mint lángra gyultan hallgatja a költő riadójtát: »Talpra magyar, hi a haza!« közöttünk van a dicső lélek, ki nemo-ak ajkán hordozta a hazaszeretet és a testvériség szent nevét. Drága kincs volt az neki, melyet nem nyel a sir szájá, mely kikel romlásnak indult poraiból; megszólalt a költő ajkán a jóslat: »Lesz még egyszer ünnep a világon!« és az a második: »Élni fogsz haza, mert élned kell!« Csak dobogó szívvel emlékezhettünk meg mi is hazánk fenséges apópóainak mozzanatairól. Nemes lelkesedés oltártűzének gyujtsuk meg, mi is az

emlékezés fátylóját, hogy belobogjon világító üstöke rég volt időkbe, melyeknek fényét, arnyát, örömét, gyászát, félszázad enyészto köde takarja. Márczius 15-ének emlékét arany betűkkel jegyezte fel a történet muzsája lapjaira és ezen emlék örökké élni fog a magyar nemzet szívében, évről-évre a nemzeti büszkeségnek és hazafiai kegyelefnek meg-megújuló forrása lesz. E nap bizonyossága annak, hogy a nemzet kifejtő a maga erőt és csodákat művel. A nemzet csakugyan nagyot, dicsőt, világra szólót alkotott e napon és nemcsak lelkesedni, hanem tenni, halni tudott eszményeiért s életének legszebb tartalmával szentesíté honszeretetének oltárát. A nemzet megmutatta a világnak, hogy él és élni akar, megmutatta, hogy »van élni abban hit, jog és erő«. A nemzet kötelessége tehát megőrizni eszményeinek és törekvéseinek kivivott magasztos diadalát, titáni harcának fiai vérevel megpecsételt szent emlékét, küzdelmeinek nagyszó rü vívmányait és munkájának nemes alkotásait.

Mik ezen vívmányok és alkotások? Márczius közepe virágfakadás a természetben. A tavaszi szellő új pezsgést kelt mindenfelé, a kikelet felszabadul a dermesztő tél békői alul. Ilyen virágfakadás vagy te hazánk politikai, társadalmi és szellemi életében: Márczius Idusa. A közszellem ébredéseinek fuvallata új erőt ébreszt a nemzetben, a szabadság nagyszerű láza sebes löktetésre serkentette a tunya békétől, a szolgálai megegyezéstől megsűrűsödött vért. Az 1898. év kezdete nem január 1-eje, hanem márczius 15-ike s ebből a számból jelszó lett, a mely a népek millióinak vágyait foglalta magában.

A nemzet ereje, mely hosszan pihent, egyszerre felszabadult és összetörte a visszazsorító korlátokat és mint folyton növekvő áradat hatalmas bőségben hampölygött és tört előre. A nemzet érezte: »Vásznunk dagad, hajónk előre megy.«

A francia júliusi forradalom mozgalmainak hullámai nemzeti életünk felszínét is felzavarták és megadták a lökést a minden téren megmozdult átalakulás megindítására és ama szellemi processzus keletkezé-

sére, mely hatásában jogaink visszanyerését, államunk legszentebb érdekeinek feltékeny védelmét, szellemi kinosunk ápolását és kulturális életünknek nemzeti irányban való fejlesztését engedményezte és elősegítette.

Valóban csudákat művelt akkor a magyar, a haza geniusza mintegy varázsütésre hősöket teremtett elő. A tespedés hosszú éjszakája, mely nemzetünk életerejét megbénította s tétlenségre kárhóztatott, eltűnt a hajnal hasádjával. Egy halványodó korszaknak sűrű ködei szétfoszlottak és a szívekben szunyadozó sejtetem és szabadság vagy megteremkenyítő és átalakító tetté lett.

A nemzetet áthatotta a hír, hogy az alkotmányos szabadságért mindent lehet kockáztatni, csak a hazát nem. A nemzet lerázta tehát magáról a szomorú rabigát, a mely alatt oly méltatlanul szunvedett; történeti missziójának talatára ébredt meztelenül az állami lét egészségesebb fejlődésének feltételeit és fényesen kiállotta létjogosultságának nehéz tűzpróbáját; két aera váltotta akkor fel egymást. Romba dőlt a rendi alkotmány korhadt épülete, a rendi elkülönítés százados falai összeomlottak; a feudalismus átalakult modern államná s az új állam érlelődött egy európai kulturállammá összes intézményeivel és biztosítékával. A magyar birodalom történeti egységét, nemzeti jellegét és államjogi önállóságát az 1848-iki alkotások teremttették meg; negyedik százados tespedés után új életre kelt a magyar renaissance dicsőséges korszaka s így kitörülhetetlen dogmája lett a magyar hazafiai hitnek, hogy 1848-ban a szabad alkotmányos intézmények forrasztották egygyé és mentették meg a történet számára nemzetünket az idők könyvébe.

Márczius 15-ike nem forradalmi nap Nem csinált a nemzet forradalmat, hanem csak folytatta azt a munkásságot, a melyet 1790-ben törvénynevel szentesített, csak szélesebb aiapra fektette alkotmányunknak 1825-ben lerakott oszlopait. A nemzet csak életfenn-tartó ösztönét követte, a mikor megalkotta azokat az intézményeket, a melyek törvényes, szabad életének biztosítására és működésére hiányoztak. Olyan ese-

Irodalom.

Gábor Áron a székely ágyúhős. Történeti elbeszélés az 1848-49-iki önvédelmi harcok idejéből. A szabadságharc 50-ik évfordulója emlékére, a székely nép számára írta Deréki Antal, a „Gábor Áron” cz. színmű írója. A 27 oldalas füzet czím lapján Gábor Áron mellképe van. Népies hangon, de mindvégig lángoló hazafiassággal szól az író a székely néphez; vonzóan írja le Gábor Áron otthonát, a sepsiszentgyörgyi nevezetes gyűlést, Gábor Áron ágyúinak sikerét, Kézdi-Vásárhely pusztulását s a székely asszonyok példányoszerű, hősiességét. A füzet igen alkalmas a most következő iskolai ünnepekre jutalomképp való kiosztásra. Megrendelhető a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában dronként 10 kr-ért. Nagyobb rendelésnél kedvezményes áron.

Szabadságharcunk emléke. Ez a című annak a dísműnek, melyet a szabadságharc évfordulója alkalmából Boross Vilmos szerkesztett és Laurencic Gyula igazgató adott ki. A dísmű, melynek ára 3 frt, kiváló írók és művészek közreműködésével készült s alig van vármegye, mely benne valamely becses ereklyével képviselve ne volna. E művet gazdagítja a székelyudvarhelyi agghonvédek csoportképe is. A mű tartalomjegyzéke három sűrű nyomtatott oldalt tesz ki; a teljes tartalmat ideirni bajos volna, de megemlítjük, hogy Vadnai Károly, Jókai Mór, Thaly Kálmán, báró Podmaniczky Frigyes, Csóor Gáspár, Szávay Gyula stb. neveivel szintén találkozunk a közreműködők jeles és díszes csoportjában. Damjanich János özvegye pedig egy sajátkezűleg írt levéllel és egyetlen és még sehol nem közölt menyasszonyi képével gazdagította a mű tartalmát. A dísmű megrendelhető Schenk Ferencz könyvkereskedőnél Budapesten, Ujvilág-utca 17. sz.

A szabadságharc története Világosig. 1848. Ily címmel jelent meg egy díszes kiállítású mű, mely 64 oldalon át érdekesen, friss közvetlenséggel ismerteti a szabadságharc eseményeit. Csaknem 100 képből mutatja be a főbb szereplőket, csatákat, falragaszokat és leveleket a leggondosabb kivitelben. A szép füzet ára 40 kr s minden könyvkereskedésben kapható. Megrendelések a Werbőczy könyvnyomda részvényt. címére Budapest IV. Vármegye u. 11. sz. intézendők.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tudnivalók.

A helybeli ker. tanári kör ciklusos felolvasásainak sorrendje **III. márcz. 20.** Dr Szilágyi Albert: Költői emlékek pszichológiája. Harmath Odón: A művészet feladata a társadalomban.

IV. márcz. 27. Olasz Gyula: Az örökösödés hája. Nosz Gusztáv: Egy moderu szociális kérdés a lélektan tükrében.

— **Kérjük mindazon t. előfizetőket, kiknek előfizetése már lejárt, szíveskedjenek azt minél előbb beküldeni, nehogy a lapnak küldése fennakadást szenvedjen.**

— **Kinevezések.** A közoktatásügyi m. kir. miniszter Gergely Róza és Rákosi Bálint okl. tanítót a szent-erzsébeti állami elemi népiskolához tanítónővé, illetve tanítóvá nevezte ki. — A belügyi m. kir. miniszter a kénosi anyakönyvi kerületbe Vida Sándor tanítót, a kobádemeterfalvi Papp József tanítót, az énlakiba Patakfalvy László földbírtokost, az alsósiménfalvi Szász Ferencz tanítót, a bözödi Adám Aladár bírtokost, a nagysolymosiba Gergely István bírtokost, az újszékelyibe Kálmán Mózes földbírtokost, a tarcsafalvi Benczédi Ferencz tanítót, a fiatalfalvi Burszán Lajos főbírtót, a szentabrahamiba Keresztély Márton

mény volt 1848, mint az Eliusz lovag esete, a ki Tibérius császár ezüst szobrát összetörte, fölolvastotta, pénzt veretett belőle és kiosztotta azt a római nép közt. Mikor azt a bíróság e é állították, azt mondta: Atyáim e szobor ezü-tjét a nép kezéből szedték össze, a nép nyomorúságban feringén csak azt adtam vissza a népnek; a mit tőle elvettek.

Márcz. 15. nem vett el jogot senkitől, nem fosztott meg szabadságától senkit, csak a nemesi jogokat osztotta meg mindenkivel. Ez a természetes fejlődés, az események evolúciójának ócsis felismerése volt és nem forradalom. Ez a márcz. 15. napok jelentőségének philosophiai méltatása; márcz. 15-ikének foglalatja az: Mit kíván a magyar nemzet? — Legyen béke, szabadság és egyetértés! Így kezdődik ama kiáltvány, mely Pesten felhívta a magyarokat ébredésre s az országgyűlést cselekvésre. Béke és egyetértés, nem forradalmi jelszavak és márcz. 15-ike nem forradalmi ünnep. Ez márcz. 15-ike: van népképviselői országgyűlés, felelős kormány, szabad föld, eltörölt urbérség, eltörölt dézsma és robot, a két magyar haza egyesítve; Magyarország visszanyerte szabad rendelkezési jogát önsorsának ura lett. Vívományai között ott van a: közteteherviselés, vallásszabadság, jogegyenlőség, szabad gyülekezési jog, nemzeti élet, van szabad sajtó; a szabadságnak ezen legszebb terméke. Mert a szabad sajtóval minden elvesztett szabadságot visszaszerelhetni s nélküle minden megmaradt szabadság illuzórium. E tények a márcz. 15. napok jelentőségének politikai mozzanatai.

Az új eszméramlat összetörte a censura gátjait, szabadon szárnyalhat a szabad gondolat az igazság megtisztult légkörében, szabadon lobban meg a szív és szabad lett a föld, a munka, a gondolat, az érzellem, az eszme. A szabadelvű gondolat, mely egyúttal nemzeti és a nemzeti gondolat, mely a szabadság talajából táplálkozik, produktív tartalmat adott a nemzetalkotó képességének. A magyar ifjúság megnyitja

birtokost, a végzeibe Sándor Mihály bírtokost, a nagygálambfalvi Feleki Márton bírtokost, az alsó-sófalvi Bíró F. Sándor főbírtót, a szenttamásiba Vass Ignác közs. pénztárost, a farcsádiba László János közs. pénztárost, a fenyédibe Pap Lőrincz közs. pénztárost anyakönyv helyetteseknek nevezte ki.

— A hallerkeői gróf Haller-családnak gyáza van. Egyik legjelesebb tagja hallerkeői gróf Haller Jenő valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag élete 55-ik, boldog házassága 24-ik évében e hó 16-án elhalt Balázstelkén. Az elhunyt főur temetése, melyen vármegyénk főispánja is jelen volt, e hó 18-án általános részvétellel történt meg. A család következő gyászjelentést adta ki: Már özvegy hallerkeői gróf Haller Jenő született hallerkeői gróf Haller Francziska saját és rokonai nevében szomorúan jelenti, hogy szeretett férje hallerkeői gróf Haller Jenő valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, élete 55-ik, boldog házassága 24-ik évében a halotti szentségek főivétele után Balázstelkén megszűnt élni. Földirészei folyó hó 18-án délután 3 órakor fogtak Balázstelkén az elhunyt családtagok mellé helyeztetni. Leikiüdvéért a szentmise áldozat Medgyesen a róm. kath. plébániában folyó hó 19-én délelőtt 10 órakor fog az egek urának bemutatattani. Balázstelke, 1898. márcz. 17-én. Béke poraira!

— **Márcz. 15.** A magyar szabadságharc jubileumát, a szabad sajtó születésének 50-ik karácsony napját ünnepelte márcz. 15-én magyar hazánk népe és ifjúsága s a szabad sajtó hivatott gárdája az ország szívében. Városunk majdnem minden házában büszkén leugedett a nemzeti zászló s a megkezdődött országos vásár zaja is mintha ünnepesebb, enyhébb lett volna, mint máskor. A templomi istentiszteletet után közönségünk ünnepi vándorútra kelt s a lapunk mult számában már előre közölt műsorokat lelkesült hangulatban hallgatta végig. A róm. kath. főgymnasium és az ev. ref. kollegium délelőtt, az állami kö- és agyagipari szakiskola, a daleylet és a kereskedő ifjúsági kör délután tartott ünnepélyein mind nagyszámú közönség vett részt s zsúfolásig telve voltak az ünnepély színhelyét képező termek. A műsorok minden egyes száma kitűnően sikerült s a lelkes hangulat a késő éjszakában is folytatást nyert. Benépesültek a kávéházak, vendéglők, korosmák s vidám poharazások után a márcz. 16-ika vetett véget az ünnepi hangulatnak. A legújabb társaság Walter Vilmos vendéglőjében volt, a hol a daleylet tagjai és a polgárság lelkes pohárköszöntőkkel fűszerezve, mulatott. A sajtó névtelen munkásai, a nyomdászok is ünnepi társasvacsorát rendeztek a Kecské Antal vendéglőjében, hol a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatala személyzetén kívül a »Kedélyes Ifjak Magyar Asztaltársasága« (elnöke dr Ráczkó Sámuel várm. tb. főorvos) képviselőiben Harmath Odón tanár, mint alelnök és Pál Adolf, mint ellenér is részt vettek. — A vidék színterén igen lelkes hangulatban ünnepeit s ezekről folyton érkeznek tudósítások vármegyénk különböző részéből, de lapunk szűk tere miatt csak a jövő számunkban közölhetjük.

— **Kathony Domokos** m. kir. állami anyakönyvi ker. felügyelő vármegyénkben hivatalos körúton van.

— A sorozást vármegyénk területén befejezték. Az előlított 2230 hadkötelesből városunkból 24-et, az udvarhelyi járás területéről 187-et, a kereszturnól

a börtönt, kiszabadítja Táncos Mihályt. A szabad sajtó megszületését jelzi az idők homokórája s a szabad sajtó mértékdíjelő az ész diadalában a nyert erő felet. Első lapja Petőfi verse, a velőt rázó: »Talpra magyar.« Az égből eső esett a kifeszített eseruyókra és a szabaddá lett földre s az örömtől mámoros emberek szeméből könnyek hullottak egybevegnylve az ég csöppjeivel. A föld pedig ivott erőt és áldást. És benne a falak között megfordult a Landerer ódon nyomtató gépe- és megszületett a kiáltvány: Mit kíván a magyar nemzet? És a kiáltvány homlokára azt írta Jókai: szabadság, egyenlőség, testvériség! A szabadság olyan mint a villám, mely gyújt; az egyenlőség a napsugár, mely melegít és a testvériség a hasznos, mely felüdít.

Hogy éltek-e ez eszmék, az bizonyos. Az ő varázs hatalmuk nélkül nem tudta volna a nemzet 1848/49. Homéri harczeit auni dicsőséggel folytatni, nem tudta volna szabadságharcunk regeszert tetteit véghez vinni. És mindebből új erő keltezik és ez börtöri a börtönök kapuit; a vasröszolat keskeny nyílásain beragyo a deregú hajnal mosolygó oszilgának fényugara és e fény terjed és lángot lövel a szívekbe, lángteggerré válik a haza. E fény kardot nyom a serdülő ifju kezébe, e fény kardot csinál az aggastyán maunkójából, e fénytől ragyo vissza a honleány szemének perdülő könnye. Ezt művelte a szabadság. Az egyenlőség pedig sorakoztatta százereit a földmives népek a trikolor zászlók alá és a testvériség eszméje tette lehetővé, hogy a reakció által testvérirtó harcok fajult küzdelemben egész légiói a magyarral nem fajrakon német, szláv és román ifjaknak, küzdöttek vívmányunk megvédésében. Ez a márcz. 15. napok nyilvánulása a szívek hazafiasságában.

(Vége köv.)

213-at, az okláudi járásból pedig 212 ujonozot soroztak.

— A jegyzői vizsgát e hó 19-én patakfalvi Ferenczi Lajos és benei Schuller Péter gyakornokok kitűnő sikerrel letették.

— A polgári önképző e évadban utolsó fillérestélyét holnap (hétfő) este tartja. Felolvas Embery Árpád főgym. tanár, Lányi Erzsike szaval, Liszt Ferencz II. magyar rhapsodiáját zongorán négy kézre előadják Varró Berta és Morascher Hugó zenetanár, Szabó Farkasné monologot ad elő, zenekísérettel szaval dr Soó Rezső, bejáró beszédet mond Bedő Ferencz ev. ref. főpap. Táncvizsgálat alatt világ-posta lesz. Rendezők: Fischer Ferencz elnöklésével Ferenczi Mariska, Szabó Ilonka, Soha Aladár és Wallinger István.

— **Bűnügyi monstre végtárgyalás** vette kezdetét e hó 18-án a helybeli kir. törvényszékénél László Domokos bíró elnöklésével az oláhfalvi választási manipulációk ügyében, hol a vád szerint báró Oróán Ottó választási elnök és társai a választási czédulákat elsikkasztotta, meghamisította. A két Oláhfaluból mintegy 160 tauu van megidézve és a tárgyalás valószínűleg a jövő hét vége felé ér véget.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** e hó 9-én (szerdán) tartotta meg havi rendes ülését vármegyénk főispánja elnöklésével. A sorozás miatt távol volt Jakab Gyula aispánt Lázár Álám gróf főjegyző helyettesítette és a jegyzőkönyvet Ádám Albert I. aljegyző, tiszteletbeli főjegyző vezette. Az ülésről elmaradásukat Sperker Ferencz, Daniel Elek és Kemény Béla báró kellő indokollással kimentették s a bizottság tudomásul vette, ugyszintén a havi jelentések is tudomásul vétettek. Az ülés egyik legérdekesebb pontja a városi képviselőtestület ügyében hozott közigazgatási bírósági ítélet tudomásul vétele volt. Miután a közigazgatási bizottság határozata ellen beadott felebbezésben sértő kifejezések vannak, a tiszti főügyész felhívott, hogy adjon jogi véleményt a megtorlásra nézve. A tiszti főügyész először a felebbezésben nem látott sértést s a bizottságot nem tartotta illetékesnek ez ügyben határozni és csak miután az erre vonatkozó törvény s miniszteri rendelet felolvasatott, akkor véleményezte a felebbezést beadók megdorgását, illetve megbírságolását. Többek felszólalása után a felebbezőket egyenként 20—20 forint pénzbírságban elmarasztalta a bizottsági ülés. Ezután a munkaadók és munkások közti viszonyból eredhető vitás kérdések II-od fokú elbírálására albizottság alakított, melynek rendes tagjai Gyarmany Ferencz, Ferencz Károly, dr Nagy Samu, Bedő Ferencz, pottagokul: Kemény Béla báró, Sperker Ferencz, Szabó Gergely, Gotthárd János lettek megválasztva. Az anyakönyvi felügyelő értesítettini határozatott, hogy az anyakönyvi szekrények ujja alakítása, csakis a községi képviselőtestületek hozzájárulásával volnának eszközölhetők. A földmivelési miniszter leirta a vadaknak méreggel való pusztítása ügyében segély megtagadása, valamint a közoktatási miniszter leirta az április 11-ikének iskolai ünnepé avatása iránt tudomásul vettett s utóbbira nézve a szükséges intézkedések megtételnek. Végül a közigazgatási bizottság mult évi jelentését — mely ülés előtt minden bizottsági tagnak egy példányban át volt adva — felolvasás nélkül tudomásul vették. Ezeken kívül több községi és magánügy elintéztést nyert.

— A helybeli m. kir. állami főreáliskola önképzőköre e hó 12-én az intézeti ifjúsági segítőegyesület és az önképzőkör javára a vármegyélhez disztermében színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Nosz Gusztáv tanár lelkes buzgalma, fáradságot nem ismert energiája, melylyel a nem ritkán érzékenykedő műkedvelők körében oly sikeresen hatott, egy minden tekintetben sikerült estét eredményezett. Városunk intelligens közönsége zsúfolásig megtöltötte a nagy termet s a főreáliskola ifjúsági zenekara nyitánya után színr került a »A szabinnok elrablása« cz. 4 felvonásos bohózat. A szereplők: dr Soó Rezső (Bányai Márton, professor), Hann Pepi (Borbála, Bányai neje), László Mariska (Borbála, Lányuk), Cs. Szabó Kálmán (dr Szilvassy Béla, orvos), Madarász Irén (Irma, Szilvassy neje), Fodor Boldizsár (Marosán Boglár), Vajna Zoltán (Eudre, fia — alnéven Szendefy —), Szakács Zoltán (Battegi Fridolin, színgazgató), Varró Berta (Róza, szobaleány) és dr Vass Miklós (Kovács, iskolaszóga) játéka megélt az a kellő tanulmány, a helyes felfogás, a finom érzék és az ügyes rendező munkája. Felvonások között Morascher Hugó zenetanár vezetésével az ifjúsági zenekar sok évezetet nyújtott darabokkal szórakoztatta a közönséget. A tánc 11 óra tájban megkezdődött s igazi jó kedv és vidám hangulat mellett reggel 5 óráig tartott. Elmondhatjuk, hogy a főreáliskolának ilyen sikerült mulatsága talán még nem volt. A tiszta jövedelem 160 frt felé jár. Felülfizettek: Gróf Haller János főispán 1 frt, Halassy Adolf (Budapest) 5 frt, Spitzer Samu divatkereskedő (Budapest) 2 frt, Vargha Ida 1 frt 50 kr, a főkapitány visszaadott tiszteleti jegyéből befolyt 1 frt 50 kr, Pálffy Károly, Haurik Alfred, Tompa Árpád, Batogh Pál 1—1 frt, Ambrus Albert, Dér N., N. N. 50—50 krt. Persián János, ifj. Dénes János, Dárszon Béla, Székely Dénes és Weisz R. kereskedők butorokat s más kellékeket, öz. Schuapek Józsefné, Bodrogi Sándor és Gönczi Árpád székeket voltak szívesek a mulatság czéljaira rendelkezésre bocsátani.

— **Sebesi Ákos** segesvári kir. közjegyzőnek lett kinevezetése miatt az ügyvédségről lemondott s kérése folytán értesítjük ügyfeleit, hogy irodáját dr Kovacs Mór helybeli köz. és váltó ügyvédnek átadta s így az ügyiratok ott megtalálhatók és a lejárt perek iratai átvehetők. A folyamatban levő ügyekben szintén nevezett ügyvédet hatalmazta fel, s ezt az érdekelt ügyfelek helyben hagyhatják, esetleg más ügyvédre is bízhatják ügyeiket.

MAUTHNER-féle hírneves konyhakerti és virág-magvak leragasztott és hatóságilag védett csomagokban, a törvényileg bejegyzett medve-veüjeggel Székely-Udvarhelyt GÁL JÁNOS kereskedésében.

— A tőkekamat-adó kivétési lajstroma 8 napi közszemlére a városi adóhivatalnál ki van téve s a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

— A vármegyei állandó választmány e hó 19-én Jakab Gyula alispán elnöklésével az április 6-iki közgyűlés tárgyainak előkészítése végett ülést tartott.

— **Visszahelyezés.** Szabó Domokos városi vármihvatali alkezelő ezen állásába visszahelyeztetett.

— **Versenyárgyalások.** Diószeghy Samu kir. főmérnök, a helybeli m. kir. államépítészeti hivatal főnöke lapunk útján az érdeklődők tudomására adja, hogy a VIII. köztuti kerület felügyeletével megbízott kir. műszaki tanácsos a héjasfalva—csikgyimesi állami közúton levő 4.32. és 62 sz. műtárgyak helyreállítását összesen 2804 frt 43 kr; az ugyan ezen uton a 68—69. szakaszon levő kettős utkaparóház helyreállítását pedig 264 frt erejéig engedélyezte s az előbbi munkálatokra folyó évi április hó 19-ik és utóbbira április hó 23-ik napján mindkét esetben d. e. 9 órakor a helybeli m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében zártajánlati versenyárgyalás lesz megtartva. Bánatpénz 5%

— **Tanítók és a közönség figyelmébe** ajánljuk, hogy az e hó 23-iki tanítóköri gyűlés az ev. ref. kollegium nagytermében lesz megtartva, mert erre a községi iskola terme szűknek mutatkozik.

— A földmívelésügyi m. kir. miniszertől kérelmezett árpa és zab vetőmag az udvarhelyi járásba megérkezett és a gazdáknak kiosztatott.

— **Bögözben** a kanyaró járványszerűleg fellépett s az iskolát egyelőre 14 napra bezárták. Mihály Gergely 7 éves leánykája e betegség következtében meghalt.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli m. kir. felsőleányiskola által f. év március hó 5-én rendezett jótékonyczlu hangverseny és színelőadás összes bevétel: 327 frt 60 kr, kiadása: 173 frt 31 kr, tiszta jövedelme: 154 frt 29 kr. Felülfizettek: báró Pongrácz Vincze alezredes 10 frt, gróf Halier János főispán 1 frt, dr. Török Albertné 50 kr, dr. Ráczkó Sámuel 2 frt, Bod Károly 1 frt, Kraft kapitány 2 frt 70 kr, Deér Ödön 1 frt, ifj. Jakab Gyula 50 kr, Florián Erzsike 30 kr, összesen 19 frtot. Fogadják az igen tisztelt felülfizetők a nyilvánosság előtt, az intézet nevében őszinte hálás köszönetem nyilvánítását. Székely-Udvarhelyen 1898. március 17-én. Weinberger Fanni, igazgató.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számának első cikkében egy botrányos sajtóhiba csuszott be. A nevezett cikk 3-ik bekezdésének második sorában nem Zrinyi, hanem Irinyi értendő.

Általánosán tudott dolog, hogy mindennemű köhögés és tüdőbajnál az egyedüli és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azóta kezd ismét a gyakorlatba bevenni, a mióta Zoltán Béla fővárosi gyógyszerész a már, minden gyógyszerárban kapható teljesen szag- és íz nélküli Zoltán-féle csukamajolaját forgalomba hozta. Főorvost Székely-Udvarhelyt: ifj. Solymossy János gyógyszer. Bagó Gyula kereskedő és Koncz Armin gyógyszerésznél. A hó üvegenként 1 frtért kapható.

KÖZGAZDASÁG.

Az udvarhelymegyei takarékpénztár részvénytársaság XVI-ik üléstévi közgyűlését e hó 6-án tartotta meg dr. Török Albert elnöklésével. A jelenvolt 106 részvényes 858 drb részvényt tette s ugyanannyi szavazatot gyakorolt. Dr. Solymossy Lajos vezérigazgató igazgatósági jelentéséből meggyűgyvással vették, hogy dacára az országosan tapasztalt rossz gazdasági viszonyoknak, az üzlemlen rendes s évi forgalma 6 millió 735, 708 frt 20 kr volt, osztalékul 14 százalék állapított meg s jótékonyczlára 484 frt 38 kr adott az intézet. Paschek Viktor könyvelő fizetését 1000 frtra, Gonda Jenőné Steinburg Irénét 600 frtra, Márton Ferenczét havi 30 frtra, a napibiztosok díját 3 frtra emelte a közgyűlés. Dr. Solymossy vezérigazg. ebbeli állását felsőbb hatóságirrendelet folytán tovább nem viselhet s így a közgyűlés az intézet körül szerzett hosszas és hasznos tevékenységének jegyzőkönyvi elismerése mellett, 5000 frtot szavazott meg részére. Dr. Solymossy helyébe vezérigazgatónak Steinburg Ottót városunk egyik tekintélyes kereskedőjét, aligazgatónak dr. Ráczkó Sámuel, igazgatósági tagokul Lázár Ádám grófot, Ferenczy Károlyt, Reiner Jánost, Balázs Sándort, Gál Jánost és Gotthárd Jánost, felügyelő bizottsági tagokul pedig Diószeghy Sámuel és Németh Albertet választották meg. A közgyűlés mindvégig zajos volt, de végül a kedélyek lecsillapultak.

Szerkesztői üzenetek.

V. E. urnak Székely-Keresztur. Csak kísérje továbbra is figyelemmel lapunkat, mert a mi késik, az nem mulik s végül is csak sorkerül a tárczára. Igen szép öntől, hogy kimélettel van irántunk és legalább nem gorombáskodik. Legyen meggyőződve, közelebből sort kerítünk reá.

Disznajó. B. P. urnak. A beküldött versek nem igazi népi termékek, hanem a beküldő jelzése szerint is a tanult ember csinálmanyai. Több is bennük a mesterség, mint a naivság és önkéntelenség; a mellett gyarlók compositiojukban. Az egész mint pusztán székelypépköltési nóta érdekes s így is csak a hozzáértőknek. Igazibbat várunk: Igen, mi díjazuk is szerényen a nekünk valót.

B. t.-j. (2) Kolozsvár. Igenis a „Székely-Udvarhely” oly magas színvonalon áll, hogy az ön cikkére nem szorul reá, s nem segíti önnek a száraz kapufélfát, vagy a közziklát megfejni, mert az — még eddig — tejet senkinek nem adott. Pótadóból sok mindent lehetne építeni, csak volna pótadózó tehetség hozzá. Találjon ki más módot s mi és bizonyára községe is hálás lesz ön iránt s azonnal felépíti a község házát, iskolát és apáca-zárdát. Addig pedig isten önnel s gorombáskodjék a tankönyveivel.

HIVATALOS RÉSZ.

302—398. sz. Pályázati hirdetmény. A kormányzatotra bízott Udvarhelyvármegye pénztáránál a pénztári-tiszt állás elölépés folytán megüresedvén, ezen a törvényhatósági bizottság által f. évi április 6-án betöltendő állásra ezen pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen évi 600 frt fizetés és 100 frt lakbér-illetményvel javadalmozott állást elnyeréni óhajtják, hogy az 1898 évi I. t. cz. 18. §-nak szemelölt tartásával, felszerelt pályázati kéresekhez hozzáam, mint a kijelölt választmány elnökéhez, folyó évi április 1-éig nyújtsák be. Megjegyezni kívánom, hogy a pénztári-tiszt 1500 frtot tartozik biztosíték fejében leteni. Sz.-Udvarhelyen, 1898. március hó 8-án. Gróf Haller János, főispán.

Földmívelésügyi magyar királyi miniszter. Másolat. 70.066. III/2.—1897. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. (Folytatás és vége.) 6. A 2. c) pont alatt említett szállítási esetében a sertés birtokos a szállítandó sertések számát és elkülönítésük helyét előzetesen az illetékes kerületi állami állatorvosnak jelenti be. A kerületi állami állatorvos a helyszínen számba veszi és egyenként megvizsgálja ugy az elszállítandó, valamint az elkülönítés helyén (pusztán, majorban, tanyán) levő többi sertéseket. Ha a vizsgálat a 2. c) pontban foglalt kikötésekre és a sertések egészségi állapotára tekintetben kedvező eredményt s a helyi viszonyok pontos és szigorú mérlegeléséből a befertőzés lehetősége is kizártnak látszik; az esetre az elkülönítés helyén levő összes sertések marhaleveleit bevonja és a sertéseket harmincz napi megfigyelés alá veszi, illetőleg a községi előjárás (rondörkapitány) harmincz napig tartó felügyeletére és ellenőrzésére bizza, az eljárásról fölveendő jegyzőkönyvet pedig, melyben a kérdéses vérsmentes majorok, puszták, tanyáknak, belterületnek a fertőzött területektől való távolsága is feltüntetendő, a felszállítás engedélyezése iránt kellően indokolt java-lata kíséretében hozzáam haladéktalanul felterjeszti. 7. Ha a sertésbirtokos a megfigyelés alá vett sertéseket közbejött akadály miatt a megfigyelési idő leteltével el nem szállíthatná, de erről az illetékes állami állatorvos ideje korán értesíti; az esetre a sertések elszállítása később is teljesíthető, feltéve hogy a 2. c) pont esetén a községi előjárás által gyakorolt felügyelet és ellenőrzés megszakítva nem lett. A mennyiben a sertés birtokos ezen értesítést kellő időben megadni elmulasztaná: az állatorvos esetleg czóráltalan kiszállításból felmerült költséget viselni tartozik. Ha elkülönítés helyére a 2. b. c) pontokban, ugy a 3. pontban előirt tiz, illetőleg harmincz nap megfigyelési idő tartama alatt újabb sertések állítanak be, a már foganatba vett megfigyelés érvénytelenül válik és az újonnan be állított serték zámba vételével és egybevonásával a beállítás-tól számított további tiz, illetőleg a 2. c) pont esetén további harmincznap megfigyelés tizenöt ki Ha pedig a községben, melynek határából a 2. és b) pont alatt említett sertések elszállítandók az elszállítás, illetőleg a megfigyelés idején sertésvész, sertéskolera, vagy ragadós száj és körömfájás lép fel; az esetre az elszállítás megtagadandó, erről kellően indokolt javaslat kíséretében hozzáam azonnal jelentés teendő. 8. Az elszállítandó sertések származási illetőleg megfigyelő helyen szünet illetékes állami állatorvos a 5. pont alatt és vele külön közlendő engedélyem folytán a 3. illetve 6. pont alatt említett szállítási esetében és ugy az elszállítandó, valamint az elkülönítés helyén levő egyéb sertéseket, közvetlenül megindítás előtt egészségi állapotokra a 2. a) és c) pontokban előirt súlyokra, illetőleg a megfigyelés kezdetén felvett számukra névbe újból megvizsgálja, ugyszintén a 6. pont alatt említett esetben a felügyelet és ellenőrzés pontos teljesítéséről alapos meggyőződést szerez. A mennyiben ezekre névbe kifogás nem merül fel: az elszállítást azonnal engedélyezi és erről az illetékes kir. állategészségügyi hivatalat távirattal értesíti. Ellenben ha a vizsgálat akár a sertések egészségi állapota, illetőleg a megfigyelési idő megszakítása, vagy az ellenőrzés lazasága tekintetében, vagy a 2. a) pont esetén a sertés vérszék, a sertés kolera, vagy ragadós száj-és körömfájásnak a község határában való nagyobb mérvű elterjedése miatt aggályos eredményt konstatalna: az elszállítást megtagadja s erről a 3. pont esetén az ok felemelítésével hozzáam távirattal jelentést tesz és az illető kir. állategészségügyi hivatalat is értesíti, berakás előtt köteles ez állami állatorvos az 1898. évi 30000 számú rendelet 73. §-ának a b. c. d. pontjai értelmében eljárni. Ha a vasuti rakodók és kocsiak fertőtlenítését hiányosnak találja, a rakodást nem engedélyezi ez esetben az állomás főnökének közbejöttével a hiányokról jegyzőkönyvet vesz fel, abban a kocsi fertőtlenítését igazoló sárga lap összes adatait bejegyzni, a sárga lapot a kocsirol eltávolítja és az állomási közeg aláírásával ellátott jegyzőkönyvet hozzáam azonnal felterjeszse. 9. A szállítandó sertések marhaleveleinek hárlapján az állami állatorvos a sertések egészségi állapotát a következő záradékkal tartozik igazolni: „ darab sertés egészséges Kőbányára (Győrbe) szállítható. Kelt (Aláírás, pecsét.) Az ilyen záradékkal nem bíró marhalevelekkel ellátott sertésszállományokat a vasuti közegek Kőbányára, vagy Győrbe leendő szállítás céljából fel nem vehetnek és az ilyen sertéseket Kőbányán, vagy Győrben kirakadni tilos. 10. A kir. állategészségügyi hivatalokat a megérkezett sertések egészségi állapotának megvizsgálásánál szigorú eljárásra utasítom s ezuttal is felhívom, hogy az állategészségügyi rendtartásnak a szállások tisztántartása és fertőlenítése, a sertés állomány nyilvántartása, ugyszintén a folytonos állatorvosi felügyelet iránt intézkedő rendelkezéseit szigorúan hajtják végre. A kir. állategészségügyi hivatal felügyelete alatt álló szállásokban esetleg mutatkozó beteggyanús sertések sürgős eltávolítására irányuló intézkedéssel a hivatal főnökét bízom meg. 11. Az állategészségügyi kiszállítások és vizsgálatok költségei (napidíj és utazási-költség) a sertések birtokosát terhelik. Ezen költségeket

az állatorvos által szerkesztett költség-jegyzék alapján a közlekedési vállalatok közsegei szedik be és fizetik ki a napdíj-összeg után járó bélyegjeggyel ellátott nyugtájára az állatorvosnak. A költségjegyzéket a vasuti pénztárak hat hónapig megőrzik. Erről a közönséget tudomás vétel, mibe tartás és minél szélesebb körben való közhírré tétel végett értesitem. Kelt Budapesten, 1898. február 16-án. Darányi, s. k.

5037—98. alisp. sz. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község előljáróságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy Domáld község sertés állományában fellépett sertésvész megszűvén, a községre névbe elrendelt zárlat feloldatott. Sz.-Udvarhelyen, 1898. március 10-én. Jakab Gyula alispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától 6140—93. alisp. szám. A 3 főszolgabíró urnak, Udvarhely város polgármesterének s valamennyi község előljáróságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy Domáld község sertés állományában fellépett sertésvész megszűvén, a községre névbe elrendelt zárlat feloldatott. Sz.-Udvarhelyen, 1898. március 10-én. Jakab Gyula alispán.

HIRDETÉSEK.

Szám. 147. folyó 1898. v. h.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak 9550/98. polg. számú végzése által székelyudvarhelyi báró Orbán Bódog hagyatékának képviselve dr. Valentik Ferencz ügyvéd által, lengyelbírú báró Orbán Ottó ellen 1000 frt tőke és jármékat iránti ügyben, alperesnél Lengyelbírú községben összesen 948 o. 6. frtra becsült következő javai, u. m.: Két darab barna szőrű öreg kanca, egy darab pejszörű kanca, négy darab vaskesze vasas taligával, egy kaszaj szena van benne 25 szekérrel, egy nagy sarju boglya van benne 6 szekérrel, egy boglya szena van benne 7 szekérrel, két darab világos pejszörű kanca csikó, egy világos pejszörű ménő, két darab szürke szőrű herélt csikó Lengyelbírú br. Orbán Ottó udvarán 1898. április hó 13-án délelőtt 9 órakor is nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adni. Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívom mindazokat, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamán nem gátolva, egyedül a vételár fölsőlegére fognak utasíttatni Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1898. március hó 8-án.

Biró Sándor, s. k.
kir. végrehajtó.

Szám: 184. folyó 1898. v. h.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak 9550/98. polg. számú végzése által székelyudvarhelyi Persián János kereskedőnek képviselve dr. Kovács Mór ügyvéd által, lengyelbírú báró Orbán Ottó ellen 464 frt 47 kr tőke s jár. iránti ügyben, alperesnél Lengyelbírú községben összesen 1247 o. 6. frtra becsült következő javai, u. m.: A csirkertben 1 kaszaj szena van benne 20 szekérrel, egy sárga szőrű kanca egy kis szópó csikóval együtt, egy fekete szőrű öreg kanca, két drb barna szőrű kanca, két drb pejszörű kanca csikó és még 6-tól 11 tétel alatti ingók Lengyelbírú alperes báró Orbán Ottó udvaránál 1898. április 13-án délelőtt 11 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívom mindazokat, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamán nem gátolva, egyedül a vételár fölsőlegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1898. március hó 8-án.

Biró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

5859—98. alisp. sz.

Pályázati hirdetmény.

Székely-Udvarhely rendezett tacácsu városnál a tisztú ügyészi állás, lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalom: 400 frt évi fizetés, 200 frt lakbér.

A megválasztás az illetőt nem akadályozza az ügyvédség gyakorlásában.

Törvényszarűen felszerelt folyamodások beadandók április 18 ig alulirtohoz.

Sz.-Udvarhelyt, 1898. évi március hó 18-án.

Jakab Gyula,
alispán.

472—98. kj. szám.

Árverési hirdetmény!

Alulirto községi előljáróság közhírré teszi, miszerint Szentegyházás-Oláhfalva község tulajdonát képező „Lobogó” nevű fűrdő 1898 évi április hó 3-án délután 2 órakor a község házában hat évi idő tartamra azaz 1898 évi június hó 1 től 1904 évi október hó 1-ig terjedő időkre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár 300 frt, melynek 10 százaléka bánatpénzül leteendő.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők. Írásbeli ajánlatok irrt határidőig a községi bírónak czimezve beadhatók. Szentegyházás-Oláhfalván, 1898. március hó 15-én.

Menyhárt János,
hkj.

Balázs István,
k. f. d.

Meghívás.

A hazai szövetségek központi hitelintézete mint szövetségek kötelekbe tartozó Nagy-Solymos és Hídegkut községi hitelszövetkezet 1898. évi április hó 3-án d. u. 1 órakor a község házában

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. A Mult évi üzletredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 5 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1897. évi december hó 31-én a tagok száma 95, üzletrészeinek száma pedig 103 volt; az év folyamán helépett 8 tag 8 üzletrészzel, kilépett 9 tag 11 üzletrészzel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a község házában kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Nagy-Solymoson, 1898. március hó 9-én.

Az igazgatóság.

174. szám: 1898. v. h.

Arverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közölni teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírójának 1487/898. polg. számú végzése által budapesti Eberling József és társainak képviselve Gyarmathy Ferenc ügyvéd által, szombathalvi Kovács Balázs ellen 204 frt 74 kr tőke és járuléka iránti ügyben alperesnél Szombathalva községben összesen 325 o. é. frtra becsült következő javai, u. m.: Három darab fiákeres ló 2 szürke 1 barna szőrű, az egyik szürke és a barna kanca, a másik párpa, három lóra való hám gyepivel együtt és egy fiáker kocsijó állapotú, ezen ingók Szombathalva község házában 1898. március hó 31-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételárán azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívottnak mindazok, kik a felfoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön érteitést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Székely-Udvarhely, 1898. március hó 10.

Eiró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

41—98. szám.

Arlejtési hirdetmény.

A bögyözi ref. egyház templom, torony, kerítésén végzendő vakolás, meszelés, asztalos és fedési munkálatait április 12-én délután 3 órakor arlejtés útján kiadja. Kikiáltási ár 481 frt. 10 százaléka bánatpénz leteendő. Feltételek megtekinthetők a papi hivatalnál.

Bögyöz, 1898. március 11-én.

A presbiterium.

636—98. kj. sz.

Haszonbéri hirdetmény.

Fiatfalva község székely birtokossága kiadja haszonbérbe a „Sodó” fűrdőt három évre, 1898. április 3-án délután 1 órakor a község házában nyílt árverésen, kikiáltási ár 250 frt bánatpénz ennek 10 százaléka, többi feltételek a község házában megtekinthetők.

Fiatfalva, 1898. március 15-én.

Imre János,
s. bír.

Fazakas József,
birtokossági elnök.

4166—1898 szb. szám

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán resedésbe jött Szent-Abrahámi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen jegyzői körhöz 4 község: Gagy, M.-Andrásfalva, Szent-Abrahám és Csekefalva tartozik.

Javadalmazás 400 frt évi fizetés, 50 frt lakbér, 30 frt irodai átalány, 63 frt fuvar és napi díj átalány, 45 frt levélhordatási átalány.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó hó 30-án d. u. 4 óráig adják be.

A később érkező pályázati kérések figyelembe nem vétetnek.

A választás f. hó 31-én d. u. 3 órakor Szent-Abrahám község házában fog megtartatni.

Székely-Keresztur, 1898. március 13-án.

Gálfi Kálmán,
h. főszolgabíró

Egy 3 szoba, konyha és kertből álló külön lakás Szent-György naptól kiadó. Értekezhetni az Attila utcában Barabás Ferencznel.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhely, 1898.

BOR

valódi szőlőléből, különböző minőségekben

csakis

FERNENGEL GYULA

jóhírű pinczejében Székely-Udvarhelyt (Kosuth-utca) kapható a következő árakban: Literenként 30 krtól 1 frt 20 krig, 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 56 lit. hordókban hektónként 20 krtól 38 krtig.

Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Az erdélyi hegyi borok

TEUTSCH B. JÓZSEF

pinczejéből

(Segesvárt, Erdélyben)

kaphatók Székely-Udvarhelyt:

GÁL JÁNOSNÁL

raktári árakon.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrejtőbb álmait is, fölösleges tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest, V., Nagykorona-utca 23. (Szechenyi-tér sarkán).

Főraktára Székely-Udvarhelyen:

ifj. Solymossy János gyógyszerháza.

Kapható minden nagyobb gyógyszerháza.

Postai megrendelések címe: 2—30

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

REINER JÁNOS

HENTES-ÜZLETE

SZÉKELY-UDVARHELY,

PIACZTER.

Naponta friss bárányhús szolid árban kapható.

Naponta mindig este 9 óráig nyitva levő újonnan berendezett hentes-üzletemben

fehér, füstölt és paprikás szalonna, nyers, füstölt és főtt húsok friss és füstölt, valamint párisi, lengyel és krakkói kolbasz, vörös- és majlisurka, mindig friss frankfurti és tornasi virsli tormával vagy a nélkül saját anyagomból személyes felügyelet mellett

tisztán és izletesen

készítve, a legszolidabb, versenyképes árban és pontos kiszolgálás mellett kapható nagyban és kicsinyben.

Tisztelettel:
Reiner János.

Az üzlethelyiségem feletti emeleti lakás, mely 4 szobából és konyhából áll, szent György naptól kiadó.

16—898. közs. birói szám.

Arlejtési hirdetmény.

Csekefalva községe közhírré teszi, hogy községében építendő községi iskola vállalatát 1898. március 27-én délelőtt 10 órakor a bíróságnál kiadja. Kikiáltási ár: 3177 frt 2 kr, bánatpénz ennek 10 százaléka, zárt ajánlat is a bánatpénz kitétele mellett elfogadatik; feltételek és építési rajz a községi bírónál megtekinthetők.

Megjegyzendő, hogy a jelzett kikiáltási áron felül, az iskolához szükséges földmunkát, követ, téglát, homokot és cserepet a maga költségén eszközli a község. Továbbá a kályhákat is beszerzi.

Csekefalva, 1898. március 1.

Szabó János,
közs. bír.

Eisert Godofréd

festő, vegyészeti-, tisztító- és nyomtató-intézete

Also-Galbereg Segesvárt Alapított: 1851-ben.

Mindenemű női és férfi ruhákat egészen, szétbontás nélkül, béléssel együtt stb. fest és vegyészileg tisztít s így új állapotba hoz.

Vegyészileg tisztít és mos női, férfi és gyermek ruháimüket, butorszővetek-, asztali és ágyszerítők-, smyrna és brüsszeli szőnyegek- s nyakkendőket schawlok, himzett ruhák és paszomántokat.

Minta szerint fest selymruhákat, chasmir-, plüsch-, bársony-, félgypapju-, gyapott- és dísz-szővetek-, eső- és napernyők- és valódi csipkéket, függönyöket gardinák- és szalagokat minden kigondolható színben. Haláleset alkalmakor gyors és pontos szállítás. 1—25

Székelyudvarhelyi megbízott:

Tóth Albertné, Szombathalván
az Uj-utcában, a Mártonffy féle házban

171—98. kkgond. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az udvarhelymegyei közkórházban 2 férfi és 2 nő ápolói állásra pályázatot hirdetek.

Az ápolóknak személyenként évi fizetése 200 frt, természetbeni lakás, fűtés és világítás.

Felhívottnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az eddigi foglalkozásukat, erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonyítványt felszerelt pályázati kérvényüket folyó hó 27-ig a közkórház gondnokához adják be, ápolói minőségben jártas egyén a felvételnél előnybe részesül.

Sz.-Udvarhelyen, 1898. március 11.

Felszegi Dénes,
gondnok.

4662—98 szám.

Pályázati hirdetmény.

Az üres-dé-be jött szentgyházasoláhfalvi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek, ezen jegyzői körhöz Szentgyházas-Oláhfalva és Kápolnás-Oláhfalva községek tartoznak.

A körjegyzői javadalmazása 480 frt évi fizetés, 80 frt lakbér, 40 frt utazási átalány, 30 frt irodai átalány s magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi március hó 30-áig adják be, később beérkező pályázatok figyelembe vételni nem fognak.

Sz.-Udvarhely, 1898. március 11.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közsvényél, csuszánál, tagzsárgatásnál és meghűlésekénél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerháza készletben van; főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosnak legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat vagy forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Ármin gyógyszerháza.